

Ik ben geboren om kampioen te worden.

„De ambitie om Olympisch kampioen te worden, had ik helemaal niet. Ik was een heel iel, tener meisje. De huisarts zei: ga zwemmen, misschien helpt dat. Ik werd in Den Haag lid van de leukste zwemvereniging die er toen was: de Haagse Zwem- en Polo Club. Dat bestond voor een groot deel uit oud-Indische mensen, dus Indonesiërs, maar vooral Nederlanders die daar hadden gewoond. Gezellig, joh! We hadden de beste poloploeg van Nederland, studenten uit Delft en Leiden. Ik was zestien jaar en ben op al die jongens verliefd geweest, haha. We hadden thuis geen geld om op vakantie te gaan, dus kreeg ik een zwemkaart voor de hele zomer. Die jongens traiden elke dag en als ze klaar waren, gingen ze een biljartje leggen en biertjes drinken. Daar wilde ik bij zijn, maar dan moest ik dus wel met ze meetrainen. Ik was het enige meisje en dan wilde ik ze ook kunnen bijhouden. Zo ben ik geheel onverwachts aspirant-kampioen geworden.”

Mensen onderschatten hoe scherp ik kan zijn.

„Scherp van tong zou ik mezelf niet noemen, maar mensen hebben me zeker onderschat. In bijna alle dingen die ik heb gedaan, ben ik tegen het vooroordeel aangelopen dat ik alleen iemand ben die heel hard van de ene kant naar de andere kan zwemmen. Toen ik in 1977 in de Tweede Kamer werd gekozen, zeiden mensen: da's geen blijvertje. Ten eerste omdat ik een vrouw ben, ten tweede omdat ik ex-topsporter was. Natuurlijk wilde ik dat beeld rechtzetten, dus mijn maidenspeech had ik heel goed voorbereid. Het ging over de Wet milieubepalingen en ik was de eerste die over de ozonlaag sprak. Vondeling was Kamervoorzitter en hij was net bezig met een hele actie om Kamerleden in gewone taal te laten spreken. Ik deed dat al, want ik had als journalist gewerkt en was gewend zaken zo te formuleren dat iedereen ze kon begrijpen. De reacties waren: 'Ach ja, best een aardig verhaal, maar mwah...' Verdulleme! dacht ik. Ik heb mijn toespraak herschreven in jargon, in onbegrijpelijke ambtelijke taal, en heb het opgestuurd naar het enige serieuze milieutijdschrift dat toen er was. Toen werd er gezegd: wauw, eindelijk iemand met verstand van het milieu. Haha. Gelukkig is dat nu veranderd.”

Ik wil winnen.

„Nou.... eigenlijk wel. Ik heb van huis uit geleerd: je moet woekeren met je talenten. En ook: je moet kansen durven aangrijpen. Dat heb ik altijd gedaan. Ook omdat ik geen nee kan zeggen en alles wil uitproberen. Bij het competitieve hoort ook dat je soms verliest en natuurlijk zijn er dingen niet gelukt. Het feit dat mijn huwelijk geen succes is geworden, voelt als een enorme nederlaag. Nu nog, al kan ik er zonder pijn aan denken. Wel denk ik: dat dát nou niet is gelukt, terwijl we zo verliefd waren en samen zulke prachtige zonen hebben gekregen. Zonder dat je het merkt, groei je uit elkaar en dan weet je: ik heb niet goed opgelet. Of ik het tij had kunnen keren? Ik denk bijna van niet. Toen ik werd gevraagd me kandidaat voor de Tweede Kamer te stellen, hebben we ons gerealiseerd dat dat heel veel voor ons kon betekenen. Men zei toen: dat kost je maar drie dagen per week. Maar het waren er natuurlijk zeven. We hebben nog tegen elkaar gezegd: als het niet met thuis valt te combineren, dan stop ik ermee. Maar zo werkt het uiteindelijk niet. Als je iets doet waar je hart ligt en je bezig bent je te ontwikkelen, dan kun je dat niet meer terugdraaien. Want dan was ik niet gelukkig geweest en mijn omgeving dus ook niet. Gelukkig zijn mijn ex-man en ik uit elkaar gegaan voordat we elkaar kapot wilden maken. We zijn jarenlang naast elkaar blijven wonen, voor onze zonen, en zijn elkaar altijd met respect blijven behandelen. Na mijn scheiding ben ik wel voorzichtiger in de liefde geworden.”

Er wordt te veel geklaagd in dit land.

„Klopt. Als je op maandagochtend in de bus zit, zie je al die mensen met zo'n gezicht naar hun werk gaan: tjongejonge, wéér zo'n week. Dan denk ik: wat een mededogen heb ik met jullie. Maak wat van je leven! Doe iets, blijf vooral niet hangen in die automatische piloot. Het is ook zo Nederlands om te zeggen

dat een zesje wel genoeg is. Zo hebben we een hele generatie afgeleerd om te excelleren. Ambitie was een vies woord, maar dat is gelukkig aan het veranderen. Ik denk dat de sport daaraan een grote bijdrage heeft geleverd. Tegenwoordig mag je je in oranje hullen en zeggen: ik ben trots op hetgeen wij met elkaar hebben. Daarom is het zo jammer dat die Olympische droom voor Nederland op een waakvlam staat... de kracht van sport en de magie van de Olympische droom. Ik weet dat het niet reëel is om in deze tijden grote bedragen opzij te zetten voor de Spelen van 2028. Maar we hoeven het ook niet helemaal af te schrijven. Er zijn zoveel mooie initiatieven in Amsterdam, in Rotterdam. We hoeven pas in 2017, 2018 te beginnen. Het is 't waard om die droom te blijven koesteren.”

Soms verlang ik ernaar om anoniem te zijn.

„Nee, echt niet. Ik weet niet eens meer hoe dat is. Ik ben het al niet meer sinds mijn 17e, sinds de Olympische Spelen in Rome. Je had één televisiezender, dus je was al snel een bekende Nederlander. Maar ik had verstandige ouders die altijd zeiden: je hebt het geluk dat je wat met je talent mag doen, maar verder ben je gewoon jezelf. Op m'n 16e werd ik voor het eerst Nederlands kampioen. Mijn ouders waren niet meegegaan, ze hadden er het geld niet voor en ze hadden evenmin een auto. Ik belde op om te zeggen dat ik had gewonnen en daarna zaten ze me thuis op te wachten. Ze wilden alles tot in detail weten. Daarna zeiden ze: 'Het is vandaag wel jouw beurt om met je broertje af te wassen'. Daar stond ik dan, in de keuken, met m'n medaille, de vaat te doen. Dat is de prachtigste pedagogische les die ze mij hadden kunnen geven.”

Ik ben schaamteloos.

„Nee, nee. Ik heb mijn eigen grenzen die ik heel duidelijk bewaak. Zo heb ik in al die jaren nooit een camera bij me thuis gehad. Thuis is privé en dat is van mij. Er zijn zeker dingen die ik niet zal doen omdat ze mijn grenzen voorbij gaan, maar ook omdat ik rekening met mijn kinderen en kleinkinderen houd. Schaamteloos ben ik dus niet, maar ik vind het bijvoorbeeld niet erg om voor mijn programma *Erica op reis* zonder visagie op stap te gaan. Dan sta ik in een ver land waar het 40 graden is en iedereen zich kapot zweet. Dan haal ik snel een lap over mijn gezicht vlak voordat de camera aan gaat. Geen probleem. Ik vertrouw mijn team ook onvoorwaardelijk zodat ik daar nooit mee bezig hoeft te zijn. De eerste keer dat we het programma maakten, heb ik mijn oudste zoon gevraagd mee te kijken voordat het werd uitgezonden. Hij zei: 'Oké mam, maar ik zal heel kritisch zijn'. Dat wilde ik ook, want ik geef mezelf helemaal in dat programma, dus ik moest weten of ik er genoeg *feeling* voor had. Ik heb hem nog nooit zo zien schateren, ik heb hem nog nooit zo ontroerd gezien. Toen dacht ik: *yes ! Leuk hè?*”

Het grootste misverstand over mij...

„Dat mijn enthousiasme soms gespeeld is. Maar zo'n vooroordeel zal me een zorg zijn, want iedereen die mij meemaakt, merkt snel genoeg dat ik echt zo ben.”

■ *Elke week: 'Eva Jinek op Zondag' van 9.30 uur tot 10.30 uur bij WNL.*